

คู่มือปฏิบัติงาน : แผนพัฒนาท้องถิ่น

(จัดทำ , ทบทวน , แก้ไข , เพิ่มเติม , เปลี่ยนแปลง)

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบอน

อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงาน : แผนพัฒนาท้องถิ่น เล่มนี้จัดทำขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในชั้นตอนต่างๆ ให้สามารถดำเนินการได้โดยไม่ซับซ้อน เข้าใจง่าย ใช้ได้จริง โดยอ้างอิงข้อมูลจากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลความรู้ทางวิชาการจากแหล่งต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่ต้องการศึกษาสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วย

งานนโยบายและแผน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบอน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร ส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานได้พอสมควร ทำให้สามารถดำเนินงาน ด้านแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องตามระเบียบฯ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จที่วางไว้ โดยตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน เกิดความผาสุกของพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คู่มือปฏิบัติงาน : แผนพัฒนาท้องถิ่น	
การจัดทาแผนพัฒนาท้องถิ่น	1-2
การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น	2
การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น	2
การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น	2
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ 22/1)	2
การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ 22/2)	2
Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน	
การจัดทาแผนพัฒนาท้องถิ่น	3
การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น	4
การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น	5
การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น	6
การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ 22/1)	7
การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ข้อ 22/2)	8
เคล็ด(ไม่)ลับกับงานแผนพัฒนาท้องถิ่น 9-10	

คู่มือปฏิบัติงาน : แผนพัฒนาท้องถิ่น (จัดทำ , ทบทวน , แก้ไข , เพิ่มเติม , เปลี่ยนแปลง)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ดูระเบียบฯ ข้อ 17 ,18, 19, 20 และข้อ 24)

ข้อ 17 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(3) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(4) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ข้อ 18 แผนพัฒนาท้องถิ่น กรณีเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายนก่อนปีงบประมาณถัดไป ให้นายอำเภอมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

นอกจากวรรคสามให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในกรณีเทศบาลตำบลผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้นายอำเภอก็ได้

ในกรณีมีการขยายเวลาการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นตามวรรคสามวรรคสี่และวรรคห้าแล้ว ให้จังหวัดแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

ข้อ 19 องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นได้โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการเพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

ข้อ 20 ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่จัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบนี้

ข้อ 24 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติรวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

2. การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (วิธีการขั้นตอนเช่นเดียวกับการจัดทำแผนฯ)

3. การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบฯ ข้อ 21)

ข้อ 21 การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น¹⁷ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้เห็นชอบ แผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น อำเภอ และจังหวัดทราบด้วย

4. การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบฯ ข้อ 22)

ข้อ 22 เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- (1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผล และความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- (2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตาม มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วยเมื่อแผนพัฒนา ท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้วให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

5. การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบฯ ข้อ 22/1) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนา

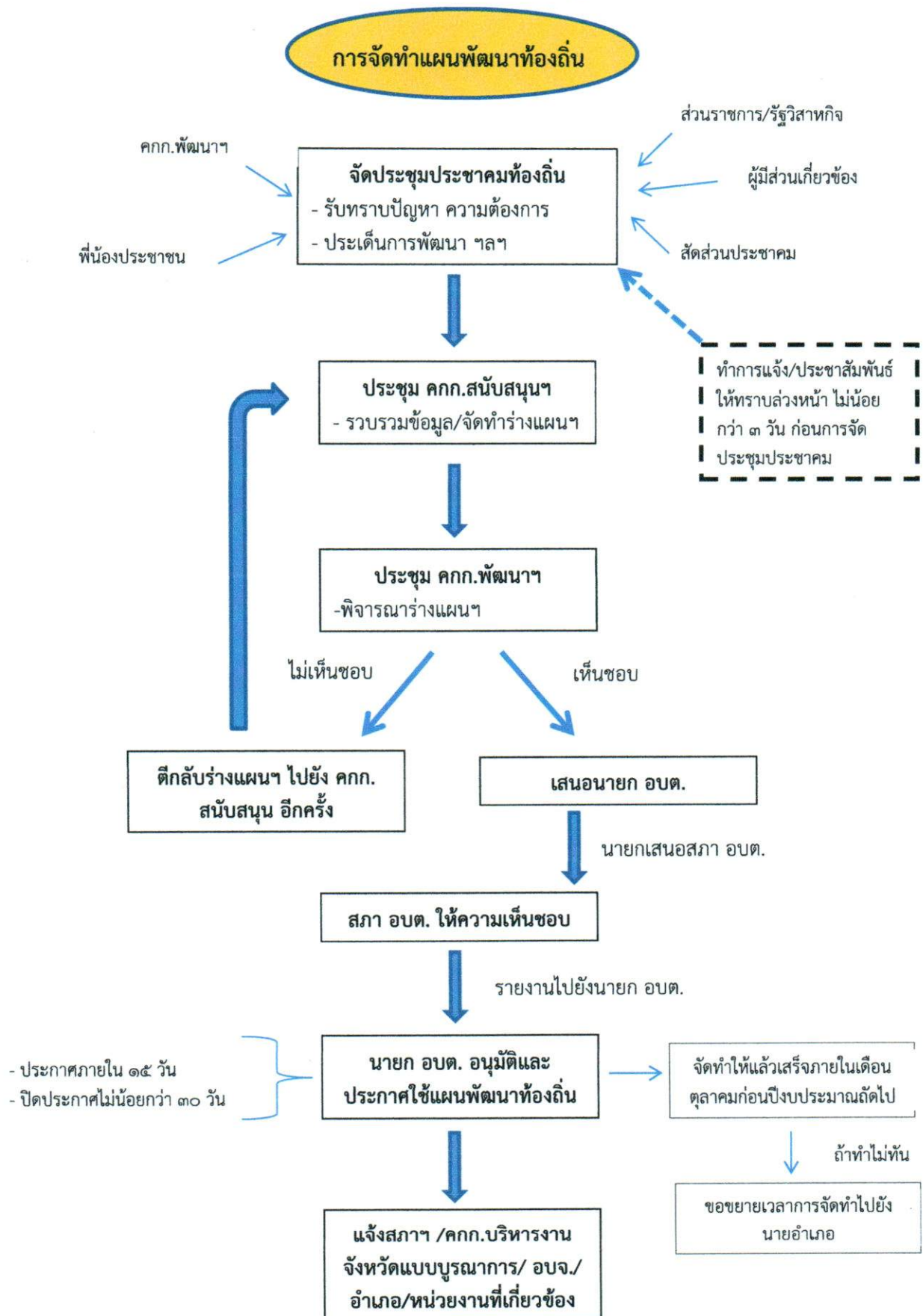
ข้อ 22/1 เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นอำนาจของ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่ วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

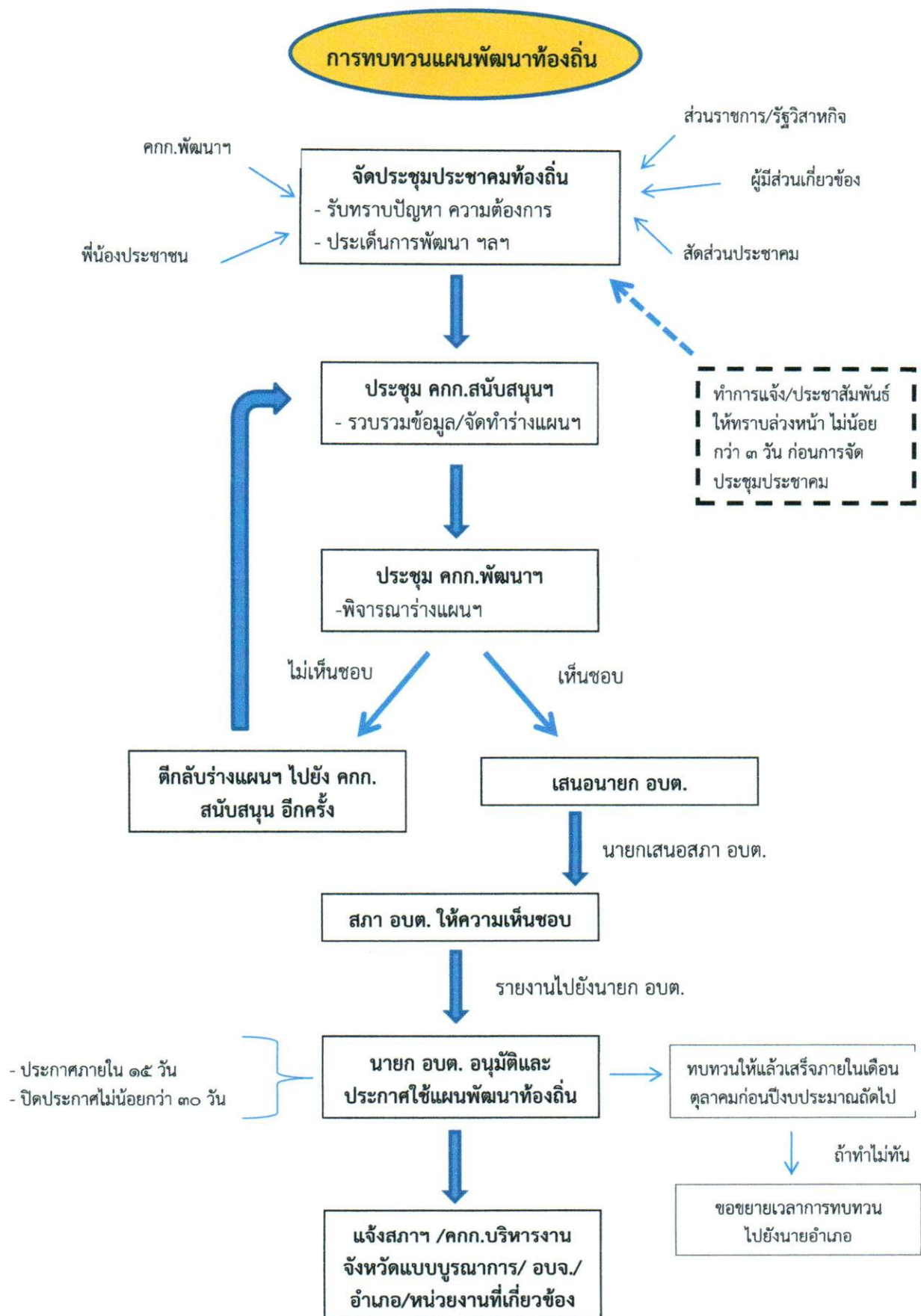
6. การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ระเบียบฯ ข้อ 22/2) ให้เป็นอำนาจของผู้บริหาร ท้องถิ่น

ข้อ 22/2 ในกรณีการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทยให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้วให้ปิดประกาศให้ประชาชน ทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

*** การแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒๑ (ไม่ต้องประชุม กก.)

“การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป (ระเบียบแผนฯ ข้อ ๔)

กอง/สำนัก ดันเรื่อง เสนอบันทึกเหตุผลความจำเป็นในการขอแก้ไข
แผนพัฒนาท้องถิ่น อบต. พร้อมทั้งส่งเอกสารให้
งานที่มีหน้าที่จัดทำแผน (งานนโยบายและแผน)

งานที่มีหน้าที่จัดทำแผน (งานนโยบายและแผน)
จัดทำเอกสารบันทึกข้อความ/ประกาศใช้แผน

เสนอนายก อบต.

นายก อบต. พิจารณา เห็นชอบ
แก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

แจ้งสภา อบต./อำเภอ/จังหวัด ทราบ

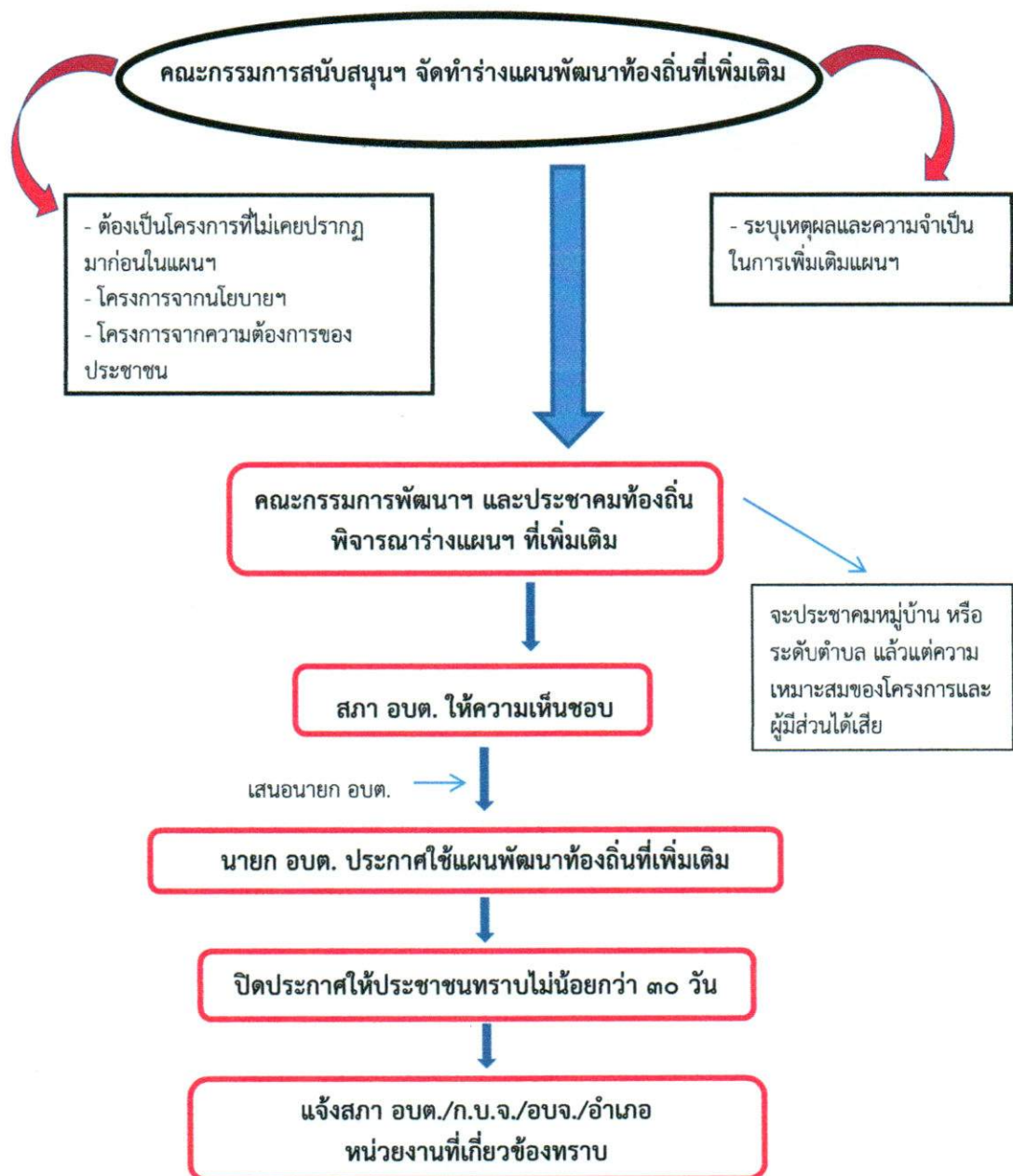
- แก้ไขคำผิด
- ย้ายปีงบประมาณ
- ราคากลาง
- แก้ไขแผนงาน

(หนังสือ มท
๐๘๑๐.๓/ว ๓๘๖๗
ลง ๖ ก.ค. ๖๔)

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

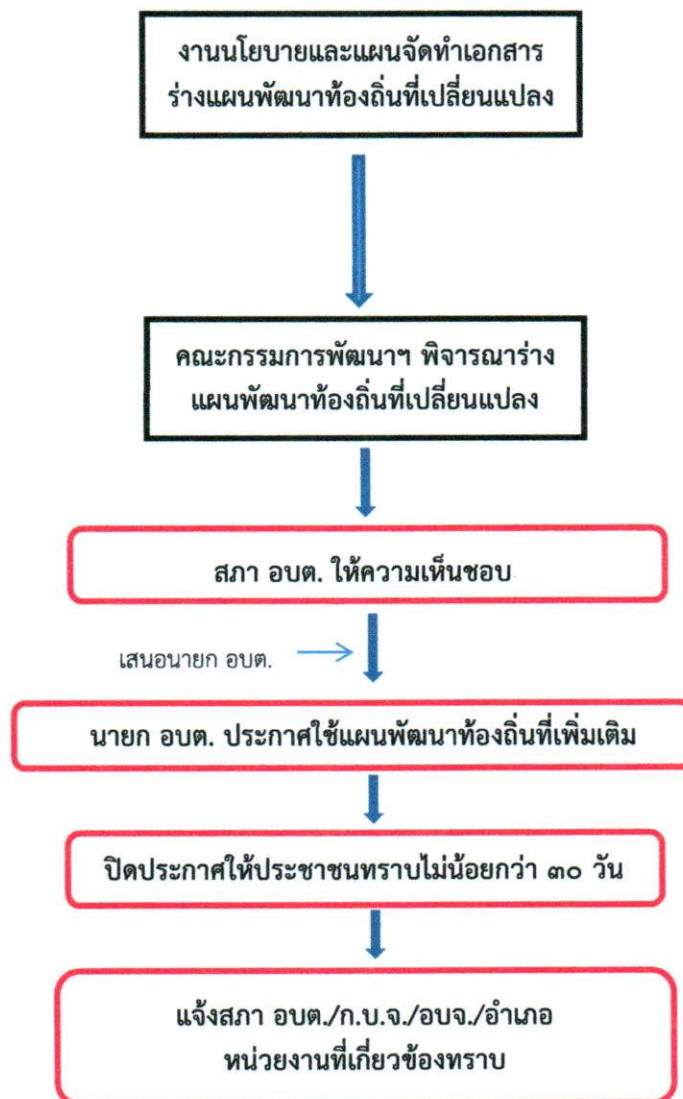
*** การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอำนาจของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๒๒

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาฯ ตามข้อ ๒๒/๑

Flowchart แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น
เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี

การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี
นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒๒/๒

กอง/สำนัก ดันเรื่อง เสนอบันทึกเหตุผลในการขอเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง
แผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเอกสารให้
งานที่มีหน้าที่จัดทำแผน (งานนโยบายและแผน)

งานที่มีหน้าที่จัดทำแผน ดำเนินการจัดทำร่างแผนฯ
เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

เสนอนายก อบต.

นายก อบต. พิจารณาร่างแผนฯ
ที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

เสนอสภา อบต.

สภา อบต. ให้ความเห็นชอบ

แจ้งนายก อบต.

นายก อบต. ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม

ปิดประกาศให้ประชาชนทราบไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

แจ้งสภา อบต./ก.บ.จ./อบจ./อำเภอ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

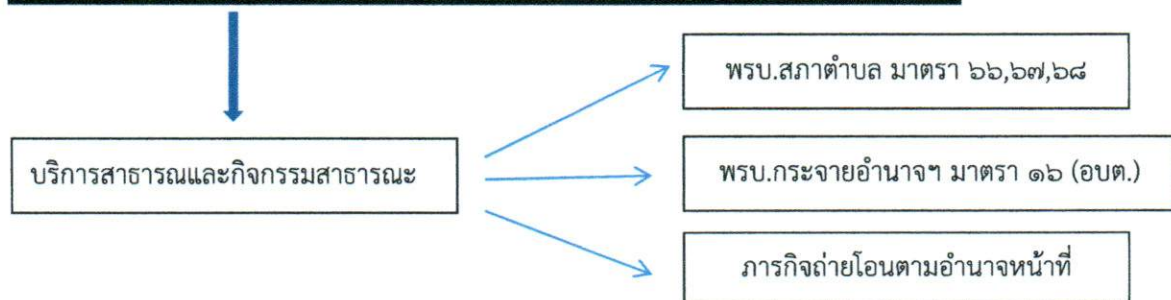
เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง
ได้ในกรณี

- โครงการพระราชดำริ
- งานพระราชพิธี
- รัฐพิธี
- นโยบายรัฐบาล
- นโยบาย มท.

เคล็ด(ไม่)ลับกับงานแผนพัฒนาท้องถิ่น

“**แผนพัฒนาท้องถิ่น**” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำ ขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น (ดูระเบียบแผนฯ ข้อ ๔)

“**โครงการพัฒนา**” หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ (ระเบียบแผนฯ ข้อ ๔)

ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้**แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น** รวมทั้งวางแผนเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา

แผนพัฒนาฯ สามารถดำเนินการจัดทำหรือทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป (ระเบียบแผนฯ ข้อ ๑๘)

แผนพัฒนาฯ สามารถแก้ไข /เพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง ได้ตลอดทั้งปี ตามความเหมาะสม (ระเบียบแผนฯ ข้อ ๒๑, ๒๒, ๒๒/๑, และ ข้อ๒๒/๒) ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเล่มแผนไหน ก็ เล่มแผนนั้น นะครับ

ตัวอย่าง** เช่น แผนฯ ๖๖-๗๐ จะย้ายโครงการจากปี ๖๖ โดยการแก้ไขแผนฯ เพื่อย้ายโครงการมายัง ปี ๖๕ ในเล่มแผน ๖๑-๖๕ จะกระทำไม่ได้ แต่ต้องดำเนินการโดยการเพิ่มเติมแผนในปี ๖๕ ของเล่ม ๖๑-๖๕ นะครับ

